

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

A munkások helyzete.

Alig egy hónap választ csak el az ominózus 1913. év végétől, amely felett valóságos bal csillagzat uralkodott. Ugy tűnt, mintha a jóra valamennyi nemtőjtől, akik védőleg lebegnek az emberiség sorsa felett, valamely gonosz démon ragadta el a zabolát, hogy a balszerencse Pandora-szelencéjéből a keserűségek, a nyomor és katasztrófák egész sorát zudítsa reánk. Majdnem egy egész éven át rendkívül nagy és súlyos terheket rótt reánk egy háboru, amelyben nem is vettünk részt; ezer meg ezer családfőt hónapokon át tartott távol a családi tűzhelytől, ahol asszony meg gyermekek nyomorogtak és éheztek; a pénzügyi viszonyokat pedig annyira összezavarta, hogy azok következményeképpen olyan gazdasági válság állott be, mely az ipar és kereskedelem összeroppanásával fenyeget.

Egész nyáron át arról érkeztek a lesújtó hírek, hogy a folyók és folyamok medrüket elhagyva, falvakat és városokat elpusztítottak, ezer meg ezer családot kenyérüktől, mindennapi megélhetésüktől fosztottak meg; hogy felhőszakadások és jégverések tették tönkre a termést és hogy a lakosság a legnagyobb nélkülözéseknek van kitéve. És mintha az elemek mind ellenünk esküdtek volna, betetőzésül megjelent a kolera fekete réme is, mely az ország legkülönbözőbb részein követelte áldozatait. De úgy látszik, hogy a balvégzetű 1913 évnek ürömpoharát még nem üritettük ki fené-

kig s hogy még ebben az utolsó hónapban is, amelyben ez év uralkodó planétája büntető ostorként suhogtatja feletünk jogarát, még nem egy sorscsapásnak nézünk elébe.

Mert aminek annyi katasztrófa — háború, árvíz, járvány és rossztermés után természetszerűen be kellett következnie: a munkanélküliség és kísérelője, a tömegnyomor előre veti már aggasztó árnyait. Budapesten több mint 40.000 munkanélküli ember kiált kenyér után és mily nagy lehet még azoknak a száma, akik a vidéken kenyér és kereset nélkül, asszonyostul és gyermekestül aggodalommal néznek a hideg tél, a vigasztalan kilátás, az éhség és nyomor elébe.

Mert amíg még van munka a dolgozó munkások számára, amíg gyárban és műhelyben van dolga a munkás szerszámnak, amíg ezer szorgalmas kéz szorgosan végzi munkáját, hogy csekély bér inellett is, maguknak és övéiknek a mindennapi kenyeret megszerezzék: addig a tömegek legalább a legnagyobb baj — az éhség és tömegnyomor ellen úgy ahogy, védve vannak.

De a viszonyok balvégzete — úgy látszik — az idén még ezen rettenetes csapástól sem fog megkímélni. A kenyér utáni gond már is ezer meg ezer munkást űz el hazai rögüktől és kivándorolnak, hogy az idegen országban talán jobb megélhetést biztosítsanak maguknak, vagy — ami még elszomorítóbb volna — hogy reményükben megcsalva hazájukba visszatérjenek.

Igy tehát a tél küszöbén ismét elháríthatlan baj előtt állunk, mert valamint a háboru kísérelője majd mindig pusztító járvány szokott lenni, ép úgy a munkanélküliség kísérelője is erkölcsi járvány, mert a nyomor és éhség a vétség és bűn lejtőjére: rablás és gyilkosságra, börtön és akasztóra visznek.

Adja Isten, hogy ezen legrettenetesebb szociális bajtól megkímélve maradjunk s a végzetes évnek utolsó hónapját nagyobb rázkódtatások nélkül kiálljuk. A kormány és hatóságok dolga, hogy szükség-munkával gondoskodjanak a munkások foglalkoztatásáról s keresetéről.

H I R E K.

A ragályos betegség ellen. Mint-hogy Ujvidéken úgy a vörheny mint a difteritisz járványszerűen uralkodik s a családtagok elkülönítése nem egy esetben nehézségekkel jár, pedig az elkülönítés a legbiztosabb óvintézkedés a ragályok tova hurcolása ellen, kétszeresen közérdekű a következő döntvény közlése: „Ha ragályos betegségben szenvedő gyermek házi ápolásban hagyatott oly féltéssel mellett, hogy kereskedő atyja a lakásból kiköltözködni tartozik és utóbbi e meghagyásnak eleget nem tesz: e cselekmény az 1876. XIV. t.-c. 81 §-ába ütköző kihágás. T. Antal ellen ragályos betegség továbbterjedésének meggátálása céljából rett óvintézkedés be nem tartása miatt 1876. évi XIV. t.-c. 7. §-a alapján folyamatba tett kihágási ügy terhelt felebbezése folytán felülvizsgáltatván, a következő harmadfoku ítélet

akkor, mikor a tél beálltával a betegség ágyba döntött.

Társaim közül alig látogatott meg egy is magános órámban. Az pedig, aki legott az első napon felkeresett, az én aranyos kis barátom volt. — Elhagyhatatlan kis babájával jött el hozzám.

— Beteg vagy, Lajos?

— Igen, Bibike.

— Fáj is valamid?

— A fájdalom nem oly nagy, csak sokat szomjazom.

Rövid idő mulva ismét megszólalt gyenge kis hangjával, melyből a részvétet lehetett kiérezni.

— De ugye, nem fogsz meghalni?

— Azt bizony nem tudom, Bibiána, mert az utóbbi időben már elegenden haltak meg ilyen betegségben.

Észrevehetően megijedt a kis Bibike és darabka ideig hallgatva nézett reám; ártatlan arcára kiült a szomorúság és a részvét érzete. Azután kivilágosodott az arca, mintha valami biztos hatószert jutott volna eszébe a halál ellen.

T á r c a.

A kis Bibiána.

— Írta: Ligethy Kabos. —

Ez volt az első fénysugár, mely ez estén szívembe világított, midőn annyira mardosta lelkemet a honvágy; tehát mégis volt egy lélek itt az idegenben, akit érdekelt a szegény, honvágytól kintzött fiú, — aki barátságosan tekintett reám. Kezdtém ébredezni, mintha valami mély kábultságba merültem volna; és aznap este könnyedén ment a tanulás.

Másnap ismét a tornácra találtam a kis Bibikét; most már úgy állt előttem mint kedves ismerős. Megragadta kabátom sarkát és behuzott a gyermekszobába, hol idősebb testvérei nagyban játszottak.

Bátortalanságomat lassan leküzdöttem, a gyermekek pedig oly bizalmasak voltak velem szemben, hogy rövid idő alatt valóságos játszótársuknak tekintettek.

Mostantól fogva szabad időmnek nagy részét a gyermekszobában töltöttem el. Ha már

kifáradtunk a játszásban, akkor a gyermekek mindig arra kértek, hogy meséljek nekik valamit, leginkább szellemekről vagy rablókról.

Gyakran ültem így e gyermekek körében elmesélgetve a késő órákig; némelykor még könyveimtől is elcsaltak és kérésekkel ostromoltak, hogy beszéljek el nekik valami szép történetet.

Felette otthon éreztem magamat ez ártatlan gyermekek között. — Hozzá meg, mikor a szülők is rendkívül jóindulattal viselkedtek iránomban, tényleges családtagnak számíthattam volna magam; mindazonáltal kedvencem a kis Bibike maradt.

Hébe-korba alkalmam volt a kis Bibiánát idősebb testvéreinek támadásai ellen oltalmamba vennem; jól tudta, hogy részemről sokkal inkább biztosítva van mindene, mint édesanyjánál, aki üzleti teendői miatt rá sem érhetett arra, hogy a bántalmazott kis Bibikének panaszeit meghallgassa.

Ezért oly szembőlő szeretettel viseltetett iránomban e gyermekleány, ami ily korú zsenge lélekről alig hihető. Ezt tapasztaltam

hozott. Az 1911. é. 406. kih. sz. a. a kerületi előjáró elsőfoku ítélete helybenhagyásával hozott másodfoku büntető ítélete a büntetésnek 10 kor. behajthatlansága eselén egy napi elzárásra leszállításával azzal hagyaték helyben, hogy a vádbeli cselekmény az 1876. évi XIV. 81 §-ába ütközik. A büntetés kiszabásánál mint nyomatékos enyhítő körülmény figyelembe vétetett nyomasztó anyagi helyzete és súlyos családi gondjai.

Az ujvidéki tödőbeteg gondozó intézet november havi működése. Jelentkezett a novemberi rendeléseken 9 új beteg és pedig 5 gyermek és 4 gymn. tanuló, kiket igazgatók küldtek vizsgálatra. Betegnek találtatott közülük 2 az I. stádiumban, 1 nyílt és 1 zárt alakban. Specifikus kezelés alatt áll kielégítő eredménnyel 8, gyógyszersegélyben részül 1. Természetben segélyzünk 12 beteget 687 liter tejjel, 60 kiló kenyérrrel, azonfelül jobb lakás bérlettel céljából 78 k, 20 fillért fordítottunk lakbérsegélyre. E hó folyamán a dr. Wander budapesti cég nagyobb mennyiségű „Ovomaltin“ tápszert bocsátott szegény betegeink rendelkezésére, miért e helyen is köszönetet mondunk. A betegsegélyző pénztár áthurcolkodásával a tödőbeteg gondozó intézet is új helyiségbe került, Alkotmány-u. 46. alá az (Alkotmány és Galamb-utca sarkára). Nyilvánosan köszönettel nyugtatjuk egyúttal az állami polgári leányiskola tanulóinak 32 k. 71 fillérsnyi adományát a tödőbeteg gondozó egylet céljaira. Dr. Wagner.

Bogdanovits Lucián elhunyt patriarcha lelki üdvéért az ujvidéki g. kel. szerb püspöki székesegyházban e hó 6-án gyászistentisztelet volt, melyen a hatóságok fejei is megjelentek.

Esperantó Ujvidéken. Dr. Giesswein Sándor pápai prelátus, orsz. képviselő nov. 29-én d. u. 5 órakor a városháza nagytermében előadást tartott az esperantó nyelvről, melyen igen nagyszámú közönség vett részt, városunk legelőkelőbb köreiből is, úgy férfiak, mint nők. Dr. Demetrovits polgármester üdvözlő szavai után Dr. Giesswein igen érdekes és tanulságos beszédben ismertette az esperantó nyelvet mint világnyelvet történeti fejlődését, célját és nagyfontosságát, sőt szükségességét. Különösen kiemelte nagy fontosságát Magyarországra nézve, ahol a sokféle

— Ugye, ha az Istenhez imádkozom, Lajoska, akkor nem fogsz meghalni?

— Igazad van, Bibike, ha jól tudsz értem imádkozni, magam is hiszem, hogy megint egészséges leszek; de hát tudsz te imádkozni?

— Igen, — tudod a Fanni mindig előmondta nekem és most már magam is tudom.

Ekkor kis bábuját maga elé tette a padlózatra, összekulcsolta kis kacsóit és el kezdett ekképp imádkozni:

Aranyos, jó Jézuskám,
Jer szivembe, jöjj hozzám.
Add, hogy mindig jó legyek,
Semmi rosszat ne tegyek!

Mialatt ezt imádkozta, mélységes bizalom ült arcára, úgy hogy e pillanattól kezdve semmit sem kételkedtem jövődj felgyógyulásomban. Nem imádkozott ugyan a szövegben értem — gondoltam magamban — de ez volt a szándéka, lelke ezért nyílt meg imádságra.

— Bibike — szóltam — ez nagyon szép tőled, hogy érettem könyörögsz, — így legálább meg fogok gyógyulni.

— Igen, Lajoska, ezt megteszem ma és holnap, holnapután és ezentúl mindennap. És ugye, Lajoska, ha megint egészséges leszel, szép történetkéket fogsz nekünk elmesélni?

(Vége köv.)

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipócai Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

nemzetiségek s a keleti népekkel való érintkezésnek kölcsönös és teljes megértésre vezető eszközét látja. A rendkívül érdekes és sok vidám anekdotával is fűszerezett beszédet a jelenvoltak látható érdeklődéssel hallgatták és nagy tetszéssel fogadták. De hatása is mutatkozik már, mert az esparantó nyelvet, melynek eddigél csak 2 hive volt helyben, azóta felkarolták s e hó 9. tanfolyama nyílik. Dr. Giesswein más nap ugyancsak nagyszámú közönség jelenlétében második előadást is tartott, ezuttal „A nő hivatása a modern társadalmi életben“ címén.

A husarak mérséklése céljából Payerle főkapitány a következő végzést hozta: Tekintettel arra, hogy a husiparosok által szerkesztett beadványban kitüntetett husarak más városok hátsáránál magasabbak, azzal igyekezzenek az árakat még mérsékelni s ezt hivatalosan tudomásomra adni, mert ellenesetben kénytelen leszek a vár. tanácsnak előterjesztést tenni aziránt, hogy hatósági husszékben Belgrádból behozott hus árusítsassék.

Villanyosvilágítás Kátyon és Kabolon. Káty és Kabol községek már régebben tervbe vették a villanyvilágítást s ennek behozatala végett nevezett községek s az ujvidéki villanyos r. társaság közt tárgyalások folynak, amelyeknek — úgy látszik — meglesz a kedvező eredményük.

Tanulók kirándulása. Az áll. polg. fiúiskola Krompaszky Ignác igazgató vezetésével a múlt héten őszi tanulmányi kirándulást rendezett a szomszéd Chotek-pusztára, ahol főleg a grófi uradalom tehenészetét és tejgazdaságát tekintették meg. A szükséges magyarázatokat Zitterbarth urad. intéző adta meg.

Az almási szerb templom új harangokat kapott, melyeket a múlt héten nagy ünnepélyességgel és sok néző jelenlétében szállítottak be a vasutról. Elöl banderium haladt, utána 4 ökör a két kis harangot és 8 ökör a 2 nagyharangot szállította be kocsin.

Az U.T.K. e hó 13-án, szombaton a Kovács szálló nagy vigadótermében fővárosi színvonalon álló hangversenyműsorral kapcsolatos táncestélyt rendez, mely iránt érthetőleg a társadalom előkelő köreiben általános érdeklődés mutatkozik. Az estélyre meghívók bocsátatnak ki és a ki elnézésből olyat nem kapott, forduljon a rendezőséghez (Telefon 351.)

Cigányverseny Ujvidéken. Az Elite kávéház azt a dicséretes és általános tetszéssel fogadott rendszert valósítja meg, hogy hetente két napon át Délmagyarország legjobb cigányzenekarait ujvidéki vendéglátókra nyeri meg és ezzel lehetővé teszi, hogy Ujvidéken a legjobb zenekarokat megismertessék. Sipos, a kitűnő zombori primás páratlan sikerű mult heti szereplése után a Bácska másik nagyon kedvelt, legjobb primása: Verebes Pista, óbecsei zenekara fog az Elite kávéházban hétfőn, kedden, e hó 8-án és 9-én hangversenyezni. Verebes annyira neves, kitűnő, az első közt is a legjobb primás, hogy két napi vendéglátók zenei szenzáció számba megy. A hangversenyek iránt általános érdeklődés mutatkozik.

Jó tanács. Egy újságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorológiai intézet és a „Meteor“ időjósálai többnyire ellenkezők. Így e hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következzék is be: meghűlésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk RÉTHY-féle PEMETEFŰ-CUKORKÁT, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő RÉTHY BÉLA gyógyszerész neve rajta van.

Az U.A.C. birkózó versenye. A délvidéki birkózó gárda majdnem teljes számmal vonult fel vasárnap s Arad, Zombor, Kecskemét, Szabadka régi rutinizott birkózóival találta magát szemben az U.A.C. birkózó csapata. Az egy havi training kevés volt arra, hogy a bajnokságot az ujvidékiek megtarthassák. Ilyen erős konkurrencia mellett az elért eredmény kiválónak mondható. Az ifjúság felbuzdulva a sikeren, folytatja a birkózást és az e heti órákon már 9 új tag állt trainingben. A jövő tavasszal tehát nemcsak több birkózó áll rendelkezésre, hanem a jelentkezett anyag kiválóságán felül kellő formát is fog kapni. A részletes eredmény a következő: pehely bajnok Hehn János (Z.Sp.E.), II. Bauer Kálmán Szab. (U.T.K.), III. Stern Péter Aradi (Toldi), IV. Tomaskó János (U.A.C.), V. Beker Mihály (U.A.C.) Könnyű bajnok Stern Pál Aradi (Toldi), II. Erdős István (U.A.C.). Közép bajnok Dulhász Jenő Aradi (Toldy), II. Burányi István Kecsk. (A.C.), III. Schwab József (U.A.C.) Nehéz bajnok Zödi János Szab. (M.T.K.) II. Gerendy József Aradi (Toldy).

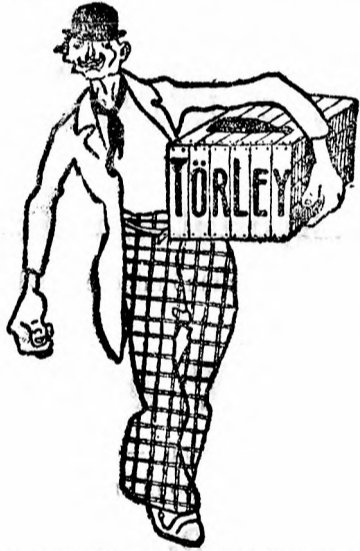
D. M. K. E. adományok nyugtázása. A f. dec. 2-áig következő önkéntes adományok folytak be pénztárunkba: Bátor Ohrenstein Henrik 100 kor., ujvidéki takarékpénztár 50 kor., dr. Fenyő Győző és ujvidéki ipari és kereskedelmi takarékpénztár 25—25 kor., Balassa Henrik, dr. Belohorszky János, Brunner Ede, ujvidéki magyar Casinó, Dietzen Gábor, dr. Gál Ödön, Herbich József, dr. Kleiszner Gusztáv, dr. Kubinyi Károly, dr. Lusztig Nándor, dr. Z. S. 20—20 kor., A. B., Besze Mihály, dr. Endrőczy Mihály, Ernst Bernát, Ernst József, dr. Kovács, Leitner, dr. Leitner Benő, Pollák Simon és Rösler cég, Rehák Ferenc, Szalay Lajos, dr. Szlávi Kornél 10—10 kor., dr. Balassa Viktor, dr. Barta Félix, Farkas Mór, dr. Groszmann, K. J., Kassovitz Miksa, dr. Maros Károly, Márton Sándor, N. N., Roth Vilmos, dr. Schossberger Sándor, Tibor Mihály, dr. Vermes Imre, Vig és Katona, Weisz Frigyes, Csurog, 5—5 kor., Geiszler József és dr. Handler Zsigmond 3—3 kor., végül Bakonyi Hugo, Eichner, Friedmann, Ernst Otto, H. G., Herger Ágoston, Kis, Philipp Károly, X. Y. és dr. Ziprisz Oszkár 2—2 kor. összesen 641 kor. Fogadják a nemesszivü adakozók az egyesület ujvidéki osztályának őszinte háláját: legyenek meggyőződve róla, hogy az egyesület tőle telhetőleg mindent fog elkövetni, hogy működése minden tekintetben az adakozók intenciójának és így az egyesület hazafias cájának megfelelően. Ezentúl nekünk szánt adományokat közvetlenül az egyesület ujvidéki osztályának elnökségéhez vagy pénztárához (folyammérnökség) kérünk juttatni. Az elnökség.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál nov. 28—dec. 5-ig bejelentett születések 14, még pedig 7 fiu, 7 leány; meghált 15.

Undorító volt valamikor az átható szagu csukamájolaj, ma azonban a Zoltán-féle már oly tökéletesen van előállítva, hogy minden gyermek szivesen veszi be, mert sem rossz íze, sem kellemetlen szaga nincsen. Üvegeje 2 korona Zoltán Béla gyogyszertárában Bpest.

Hajósok tanfolyama. A titeli téli kikötőben telelő hajósok tanköteles gyermekei részére a vall. és közokt. miniszter az idén is téli tanfolyamot rendez, még pedig január és február havában. E tanfolyam szervezését a Julián-egylet vállalta magára, mely Berecz László tanítót bízta meg a tanfolyam vezetésével.

A B. Bodrog vm. gazd. egyesület új fiókjá. A zentai gazdák és gazdalfjak egyesülete november hó 30-án rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Inhoff József, a Bács-bodrog vármegyei gazdasági egyesület titkára hosszabb előadásában a vármegyei gazdasági egyesület törekvéseit ismertette. Előadásának hatása alatt Orbán Károly elnök indítványára az egyesületi egyhangulag elhatározta, hogy fiókul a vármegyei gazdasági egyesületbe belép. A vármegyei gazdasági egyesület fiókjainak száma ezen belépéssel 68-ra emelkedett.

Elfüstölt milliók A központi dohányjövédéki hivatal statisztikai osztálya most készítette el a folyó év első hat hónapjában eladott dohányterméke statisztikáját. A szürke kimutatás a dohányosok körében alighanem nagy feltűnést fog kelteni. Amig ugyanis az 1912-ik év első idejében több mint öt millió koronával emelkedett az előző és hasonló időszakhoz viszonyítva az eladott dohánytermékek mennyisége, addig az 1913. év januárjától június végéig csak 1,478.337 koronával emelkedett a kincstár bevétele a múlt évihez viszonyítva, ami 17 szá-

zalék emelkedésnek felel meg. A folyó év felében az általános forgalomban lévő gyártmányokból eladtak 10.666 kilogramm burnót, 534.448 kilogramm és 309.120.497 darab papirdohányfélé, 312.109.328 drb. szivart és 1.130.236.380 darab cigarettát. A belföldi különlegességi gyártmányokból elfogyot, 158.074 kilogramm pipadohány, 71.625.374 szivar és 26.006.705 szivarka. — A hat hónap alatt 83,908.798 koronát jövedelmezett az államnak a dohányosok szenvedélye.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Árverési hirdetés.

Alolirott — mint Regelyac Bogolyub úrszentiváni lakos úrszentiváni ingatlanainak az ujvidéki kir. törvényszék 8022/913. sz. végzésével kirendelt zárgondnoka ezennel közhírré teszem, hogy a nevezett ingatlanán termett s a község melletti tanyáján göréba gyűjtött mintegy 200—240 mm. csöves kukoricát s 10 hondon termet kukorica szarát folyó hó 11-en d. u. 3 órakor a helyszínén a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett eladom,

A megvett termény a tanyáról 8 nap alatt elszállítandó.

Úrszentiván, 1913. december 2-án.

HARTMANN SÁNDOR,
községi aljegyző, zárgondnok.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS

divatos női- és gyermekkalapokban.
Mélyen leszállított áron.

Cselikovits Malvin
Kossuth Lajos-utca 42. sz.

Legrégibb, legelőkelőbb márka

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN u.d.
COGNAC
BUDAFOK.

Számos bel- és külföldi kiállításon kizárólagosan
DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

40 koronáért 10 drb. legújabb dupla lemezzel kittingő
Beszélő gépet
küld
Truppel Béla
hangszertelepe
Ujvidék,
Duna-utca 17.
Telefon: 370.

Telek eladás!

II. Rákóczi-Ferenc-ut 134. számú türes telek, vagy az egész telek házzal együtt eladó. — Bővebbet ugyanott.

Törv. védve

Utánzatoktól óvakodjunk!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT
ellen nincs jobb, mint a valódi
MENTHOMOL-CUKORKÁK!

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.
A köhögési ingeret, valamint a hangszálak kifaradását megakadályozzák, miért is énkések, színszek, papok, szónokok állandóan használják.
Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására. * Ára: 1 doboz 40 fillér
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
Vásárlásnál vigyázzunk a „MENTHOMOL“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie!
Gyár: **EGGER A. FIA.** cs. 68 kir. udv. szállító, **BÉCS.**

Valóságos feltűnést kelt az az árleszállítás, melyet
Karácsonyi vásár KERETÉBEN A T. VEVŐKÖZÖNSÉGNEK NYUJT
Divatáruháza LÖWY MÁTYÁS Divatáruháza
UJVIDÉK, Főtér „Erzsébet“ szálloda épület.
Vidéken lakó t. urhölgyek kívánságára a legnagyobb készséggel küldöm leszállított cikkeim mintagyűjteményét

MOMIROVITS P.

férfi, női és gyermekruha üzlete

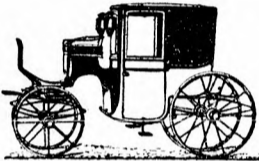
Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27.
(Stefanovits L. fia) házában.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy újonnan átalakított s megnagyobbított üzletemben, állandóan nagy készletet tartok a legújabb divatú, elegáns s finom kivitelű férfi, női s gyermekruhákban.

Különösen felhívom szives figyelmét női kosztümök, pongyolák, blousok s aljakra továbbá igen jutányos árúlmra s minden tekintetben legfigyelmesebb s szolid kiszolgálásomra.

Mindenemű tévedés kikerülése végett, kérem igen tisztelt vevőimet, hogy címemre ügyelni sziveskedjenek, mert nem a régi helyiségben vagyok, hanem üzletem Kossuth Lajos-utca 27. szám alatt Stefanovits L. fia házában létezik.

Telefon 134.

Artegyzék
ingyen és
bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.

Reich Mátyás és Lehherz Károly
UJVIDÉK, (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági

kocsik, mentő- és halottas kocsik,

omnibuszok és luxus-szánkók, a

legegyszerűbbtől a legfinomabb ki-

:: vitelig, állandóan készletben. ::

RICHTER-FÉLE HORGONY-ÉPÍTŐKÖZKRENY

Rendkívüli szórakoztató játékok gyermekek és felnőttek részére

Elragadó ujdonság.

Falusi házak és nyaralók fölépítésére szolgáló

Horgony-építőszekrények

Kapható az ország összes játéküzleteiben.

Ingyen és bérmentve küldjük be 1550. számú színes ábrákat is tartalmazó jubileumi árjegyzékünket, ha a jegyzék számát közli velünk.

Richter F. Ad. és Tsai, Wien, XIII.
valamint nagybani eladás:

Atheneum R. Z. Eisler osztálya

Budapest, VIII. Miksa-utca 8.

**2 szobás
udvari lakás azonnal kiadó.**

Bővebbet Magyar-utca 50. sz.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Dr. Deak Imre fogorvos műtermének 10 éven át való vezetésétől visszalépve,

Kossuth Lajos-u. 28. sz. a.
nyitottam meg önálló műtermemet.

Mint eddig, ezentul is, a fogászat terén szerzett elméleti és gyakorlati tudásom, lelkiismeretes munkával töreksem a t. közönség további bizalmát biztosítani.

Tisztelettel Blaschko Ede.

**Porosz szén
és
porosz coax**

elsőrendű minőség, versenyképes árban kapható:

BAUER GYULA cégnél

Ujvidék, Uszpenszka-utca 5. szám alatt.

Minden mennyiség házhoz szállítatik.

TELEFON 147.

TELEFON 147.

A Neuschlosz-féle Nasici Tanningyár és Gőzfűrész R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgjenováci

parkettgyárában kizárólag kitűnő minőségű szlávóniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi áron. — Közelebbi felvilágosítással szolgál a központi iroda

BUDAPEST, VI., Andrássy-út 19. szám.

Nagy raktár perzsa és smyrna szőnyegekben.

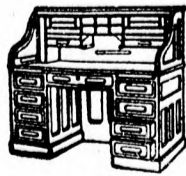
Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

GROSZ és KRAUSZ

BUTOR- és SZŐNYEGNAGYÁRÚHÁZA

UJVIDÉK.

TELEFON 24.

Állandó nagy raktár:

Mennyeaszonyi kelengyékben,
függönyökben,
ágyterítőkben,
szőnyegekben stb. stb.

TELEFON 24.

Gyermekkosci különlegességek:

Elsőrangú kerékpárok.

Kitűnő jégszekrények.

Nyomatott a „Gutenberg” villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Ujvidéken.